

TIJD VAN LEVEN

PIETER BROESDER

Eigenlijk is er elk moment de gelegenheid om je te verbeteren en aan je gezondheid te werken, luidt het devies van de man die tientallen jaren lesgeeft in Groningen. Vorig jaar mei overlijdt de tai chi-grootmeester op 89-jarige leeftijd.

Hij is jaren geleden al verhuisd naar Amsterdam maar blijft een innige band houden met het Noorden. Met de stad die met een spectaculaire Chinese drakendans in het Bao Trieu Sportcentrum, vijf jaar geleden, afscheid van hem neemt als actief meester. De cirkel is rond. Hij begint er zijn carrière, hij stopt er ook.

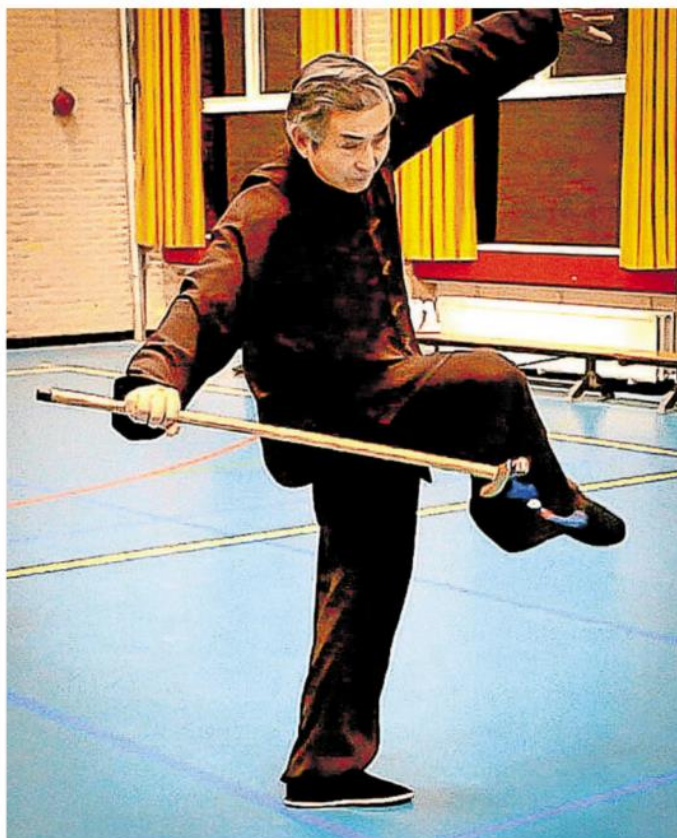
Tang Wei laat noorderlingen kennis maken met de authentieke Chinese vechtsport. Kenners betogen zelfs dat hij een cruciale rol speelde in de ontwikkeling van tai chi in Nederland, de 'zachte kant van kungfu'. De invloedrijke vechtkunstmeester geldt als een van de belangrijkste tai chi-leraren die Groningen en ver daarbuiten heeft gehad.

Tang Wei wordt in 1934 geboren in de miljoenenstad Nanjing (Nanking) in China. Daar begint hij op jonge leeftijd met de jarenlange studie van traditionele Chinese krijgskunsten, waaronder tai chi. Het is z'n vader die Tang Wei als klein, druk mannetje op les stuurt om hem rustiger te krijgen.

Onder begeleiding van ervaren meesters verfijnt hij zijn vaardigheden en ontwikkelt hij een eigen stijl en benadering van de oude vechtkunst. Hij combineert langzame, vloeiende bewegingen met diepe ademhaling en meditatie, en is expert in allerlei wapenvormen met zwaard, stok en sabel.

Over zijn jeugd en zijn leven tot 1989 in Nanjing laat hij nooit veel los. Sommige dingen zijn te pijnlijk. Tijdens de Culturele Revolutie (1966-1976) geldt tai chi als antirevolutionair. Het is streng verboden. Lesgeven blijft hij, ondergronds en thuis aan zijn kinderen. Niemand mag het verder weten. Het zijn moeilijke jaren. Eerherstel komt pas in de jaren tachtig als Tang Wei in Nanjing uitgroeit tot een gerenommeerd leraar.

In 1989 vertrekken Tang en zijn toenmalige vrouw naar Groningen. Het is het jaar dat

Tang Wei was expert in allerlei wapenvormen met zwaard, stok en sabel. EIGEN FOTO

Als jongetje van 7 begint Tang Wei (1934-2024) zijn eerste tai-chi-oefeningen. Dat blijft hij doen, tot op hoge leeftijd, wanneer hij al lang bekend staat als gerespecteerd vechtkunstmeester.

Vechtsportmeester Tang Wei zette tai chi in Groningen op de kaart

tionele Chinese leraren zijn er nauwelijks. Ze komen aan in een plaats die zoveel kleiner is dan de miljoenenstad Nanjing, ooit de hoofdstad van het immense Chinese rijk, met in 1989 3,2 miljoen inwoners. Groningen telde toen nog geen 185.000 inwoners.

Na de lange en vermoeiende treinreis worden ze warm onthaald. De ontvangst is zo goed dat de meester tot zijn dood warme banden onderhoudt met Groningen.

Eén ding valt hem direct op. „Hoewel Nederland een welvarend land is, is er weinig aandacht voor gezond oud worden. Terwijl dit in China een belangrijke reden is om aan tai chi te gaan doen. Het is gebruikelijk om

op je gezondheid te letten. Om zo nodig je levensstijl aan te passen wat betreft voeding en oefeningen.”

Tang Wei kan aan de slag en gaat voortvarend te werk. En dat blijft hij doen. Hij begint les te geven aan verschillende verenigingen zoals Bao Trieu in Groningen, waar hij optrekt met Earl Blijd, ook een meester in Chinese krijgskunsten. Daar (aan toen nog het Boterdiep) geeft Tang Wei zijn eerste les.

Zeker dertig jaar drukt hij zijn stempel op de ontwikkeling van tai chi in het Noorden, én ver daarbuiten, zeggen mensen die met hem werkten.

Als hij in de jaren negentig naar Amster-

dam verhuist, blijft hij trouw naar Groningen komen, week in, week uit. Om mensen op te leiden die in zijn naam de aloude traditie van tai chi doorgeven. Oud-leerlingen vormen eigen lesgroepen en stichten zelf scholen.

Zelf richt hij met leerlingen The School of Taiji Groningen, de School of Chinese Arts, op. Daar wordt nog altijd in zijn stijl onderrecht gegeven.

Het reizen met de trein valt hem de laatste jaren niet gemakkelijk. De jaren gaan tellen. Al zegt hij jaar na jaar dat hij nu toch écht volgend jaar stopt. Als het zover is, geeft Tang Wei toch weer les. Hij voelt zich verantwoordelijk en wil 'zijn mensen' niet in de steek laten. Het is de stad ook waar zijn dochter een Chinees gezondheidscentrum heeft.

Wat zijn trainingen bijzonder maakt? Ze gaan verder dan het leren beoefenen van de vechtkunst, zeggen Groningers die met hem werkten. Hij leert leerlingen de waarde van innerlijke rust, balans en zelfdiscipline. „Het is meer dan vechten. Tai chi is een spirituele weg. Het gaat om het beheersen van lichaam en geest”, houdt hij ze voor.

Ze denken met warmte en waardering terug aan hun leraar, die ingewikkelde zaken op een eenvoudige en begrijpelijke manier weet uit te leggen. Een hartelijke man die geregeld voor zijn leerlingen kookt en ze uitnodigt om bij hem thuis te komen eten, een trainer die geduldig maar ook streng kon zijn.

„Het is belangrijk om elke vorm, elke beweging goed aan te leren.” Zijn levensmotto was dan ook: 'Eerst kijken'. Observeer en denk goed na voordat je handelt.

Hij is ook een leermeester die zijn leerlingen voorhoudt dat je overal, ook onder het treinreizen, televisiekijken of als je ergens staat te wachten, eenvoudige oefeningen kunt doen. „Ook al is tai chi oorspronkelijk toch echt een vechtkunst. Ze zijn goed voor je gezondheid en je ontspanning.”

En al krijgt hij het Nederlands nooit goed onder de knie, hij weet altijd manieren te vinden om duidelijk te maken wat hij bedoelt. Al moet hij een beweging keer op keer blijven voordoen.

Een lichte ijdelheid was meester Tang Wei

'Hoewel Nederland een welvarend land is, is er weinig aandacht voor gezond oud worden'

niet vreemd zeggen oud-leerlingen met een glimlach. Hij zorgt ervoor dat zijn haren mooi zwart blijven. Als hij in de zomermaanden terug uit China komt – hij bleef Chinees in hart en nieren en ging geregeld terug – vertelt hij vol trots dat niemand daar wilde geloven hoe oud hij eigenlijk was.

Op 1 maart 2020 organiseren leerlingen met Earl Blijd een afscheidsbijeenkomst voor Tang Wei als actieve krijgskunstmeester in Bao Trieu Sportcentrum die zeer druk wordt bezocht. Het is een waardig afscheid met een traditionele Chinese drakendans. Ook al geeft hij daarna zelf geen les meer in Groningen, hij blijft tot het laatst belangstellend hoe het met de school gaat.

Met oefenen houdt hij nooit op. Dat doet hij gestructureerd, volhardend en volhoudend zoals hij ook zijn lessen gaf.

„Elke dag leer je nieuwe dingen. De weg houdt niet op. Blijf trainen aan je fysiek en innerlijke ontwikkeling”, zegt de grootmeester vaak die in 2024 graag nog eens naar China wil. Het mag niet zo zijn.

Grootmeester Tang Wei, vader en grootvader van twee kinderen en vier kleinkinderen, die op 26 september 1934 geboren wordt in Nanjing (Nanking), overlijdt op 29 mei 2024 op 89-jarige leeftijd.

Het is z'n vader die Tang Wei als kind op les stuurt om hem rustiger te krijgen

de Berlijnse Muur valt. Niet alleen in het Oostblok is het onrustig, ook in China. Na de Tiananmen-protesten van 1989 in de hoofdstad Beijing, wordt het voor Chinese burgers moeilijker het land te verlaten. Ze hebben een verblijfsvergunning nodig en een uitnodiging om in het Westen te komen werken.

Onder andere enkele Groningers die hem in China hebben ontmoet, zorgen ervoor dat Tang Wei en zijn vrouw de benodigde papieren krijgen. Hij is dan 55 en al met pensioen. Dat vergemakkelijkt de zaak. Ze willen naar het Westen, zoals zo veel leeftijdgenoten toen, om fortuin te maken, een nieuw avontuur te beginnen.

Zelf zegt hij ooit daarover: „Het was in het Xuanwupark in Nanjing waar ik gevraagd ben of ik niet naar Nederland wilde komen. Om naar het buitenland te kunnen had je in die tijd een officiële uitnodiging nodig.”

Als alles geregeld is vertrekken Tang Wei en zijn vrouw in mei 1989 met de trein van Beijing door Mongolië en Rusland naar Nederland. Later volgen ook hun kinderen, een dochter en een zoon. Het is een treinreis van zes dagen. „Over Nederland was toen in China niet veel bekend, dus ik was heel benieuwd waar ik terecht zou komen.”

Het wordt Groningen, de stad van zijn Nederlandse contacten van het eerste uur. Tai chi staat er in de kinderschoenen. Tradi-